

Химия еліне саяхат

*“Қашан бала ғылым-білімді
махаббатпен көксерлік болса, сонда ғана
оның аты Адам болады.”*

Абай.

- **Жас бала анадан туғанда екі түрлі мінезбен туады. Біреуі – ішсем, жесем, ұйықтасам деп тұрады. Біреуі білсем екен демекілік. Не көрсе соған талпынып, “ол немене?”, “бұл немене?” деп, “ол неге үйтеді?”, “бұл неге бүйтеді?” деп, көзі көрген, құлағы естігеннің бәрін сұрап, тыныштық көрмейді. Мұның бәрі – білсем екен, көрсем екен, үйренсем екен дегені.**

□

Жетінші сөз

АБАЙ (ИБРАГИМ) ҚҰНАНБАЕВ

❖ *Оқушының танымдылығын
арттыру*

❖ *Қосымша
әдебиетпен жұмыс
жүргізу дағдысын
қалыптастыру*

❖ *зерттеу
дағдысын
қалыптастыру*

Мақсаты

❖ *Оқушының
қызығушылығын
арттыру*

❖ *білімге деген
қызығушылығын
арттыру*

-
- Химия пәні заттарды, олардың қасиеттерін, басқа заттарға айналып түрленуін қарастырады.

ХИМИЯНЫҢ ДАМУ КЕЗЕҢДЕРІ

Парацельс (полное имя –
Филипп Ауреол Теофраст
Бомбаст фон Гогенгейм)

- I – Ежелгі дүние ғылымы
- II – Алхимия
- III – Иатрохимия (иатрос-дәрігер). Негізін салған Парацельс.
- V – Ғылыми химия кезеңі (М.В. Ломоносов, А.Л.Лавуазье, Д.И. Менделеев).
- VI – Қазіргі заман химиясы

ХИМИЯ ЗЕРТХАНАСЫНДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН ҚҰРАЛ ЖАБДЫҚТАР

КОЛБАЛАР

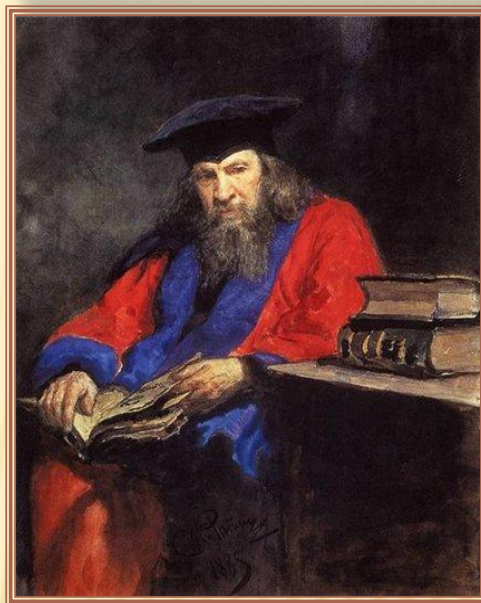

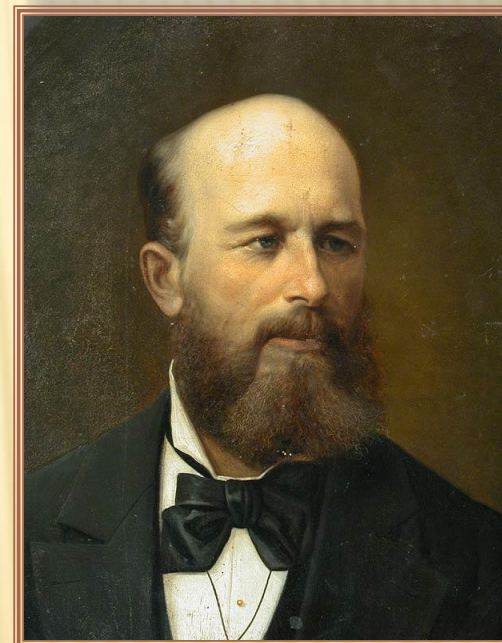
ҰЛЫ ХИМИКТЕР

М.В. Ломоносов

Д.И. Менделеев

А. М. Бутлеров

ӨНДІРІСТЕ ҚОЛДАНАТЫН ХИМИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР

- ✓ Минералды тыңайтқыштар
- ✓ Пластмасс, жуғыш заттар, косметика
- ✓ Синтетикалық талшықтар
- ✓ Дәрі-дәрмек
- ✓ Ракетаға жанғыш заттар
- ✓ Жаңа материалдар жасау (мысалы. Ыстыққа төзімді, мықты материалдар)
- ✓ Лак және лак
- ✓ Металлургия
- ✓ Т.б

ЛАСТАУ НЫСАНДАРЫ:

Экология

ҚАУІПТІ ЗАТТАР

Атмосфераға:

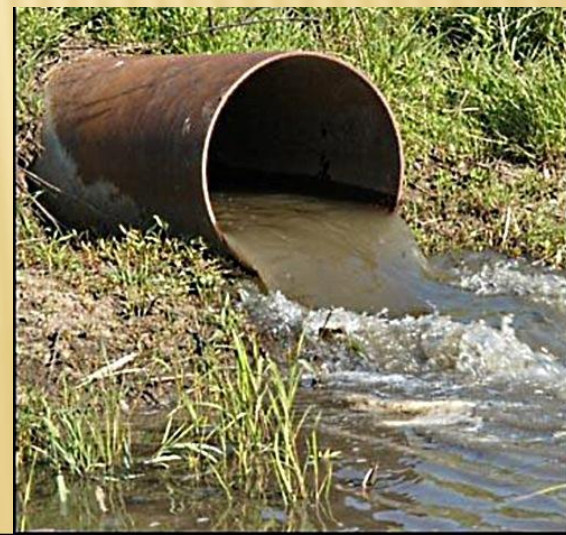
CO, CO₂, азот және күкірт оксидтері, ауыр металдар,
хлордың қосылыстары және шаң

Жердің ластануы

Судың ластануы

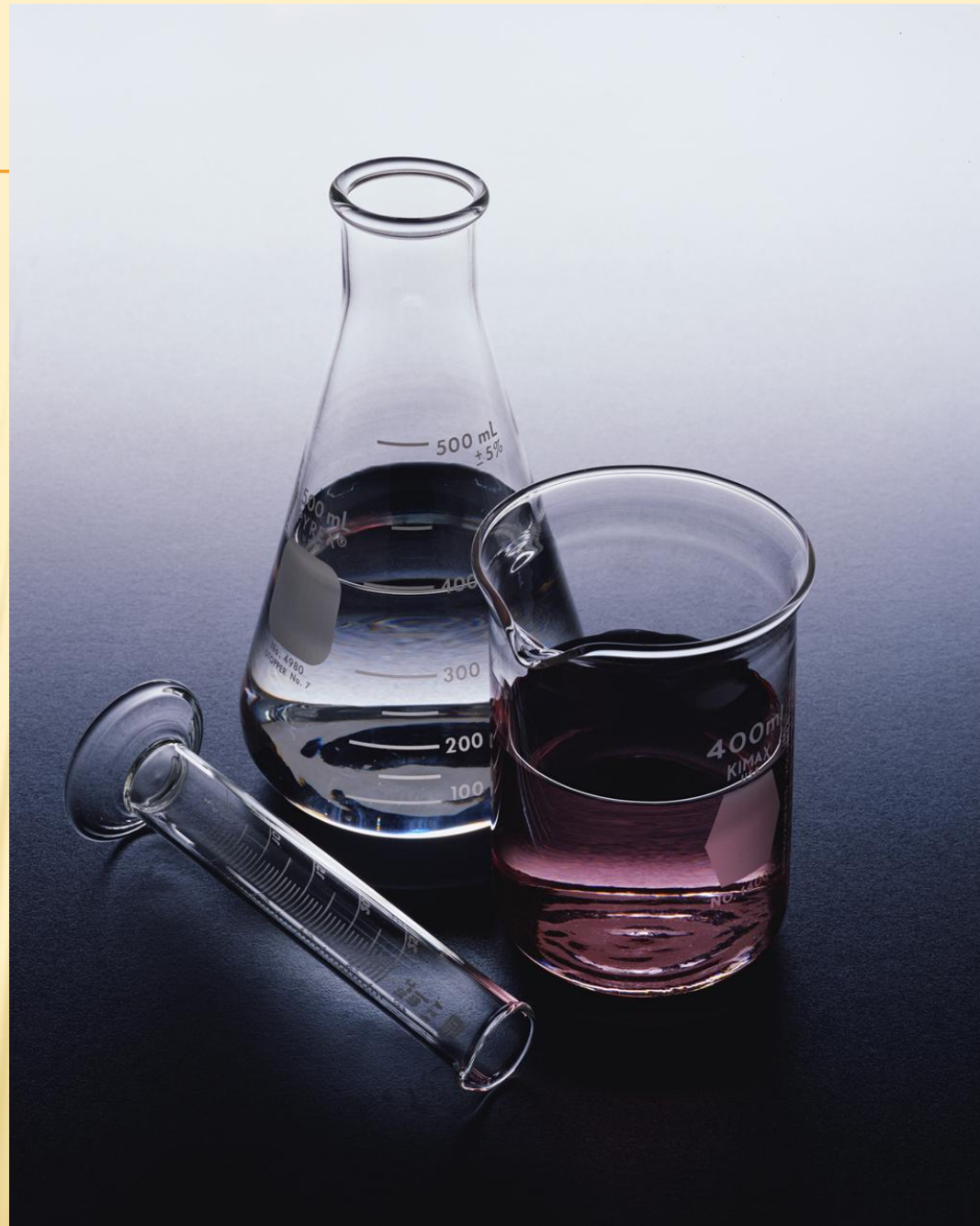

**Күнделікті
өмірде біз
қарапайын
заттар
жасаймыз.
Мысалы
тамаққа тұз
қосамыз,
тақтада бормен
жазамыз, су
қайнатамыз.
Бірақ бұлардың
бәрі химиялық
процеср ме?!**

Ас тұзы – натрий хлориді NaCl астың негізгі компоненті.

- Бұл заттың судағы ерітіндісі клеткааралық сұйықтықтың құрамына және қанның құрамына кіреді.
- Қанды көп мөлшерде жоғалтқан кезде натрий хлордың 0,9% ерітіндісін құяды.

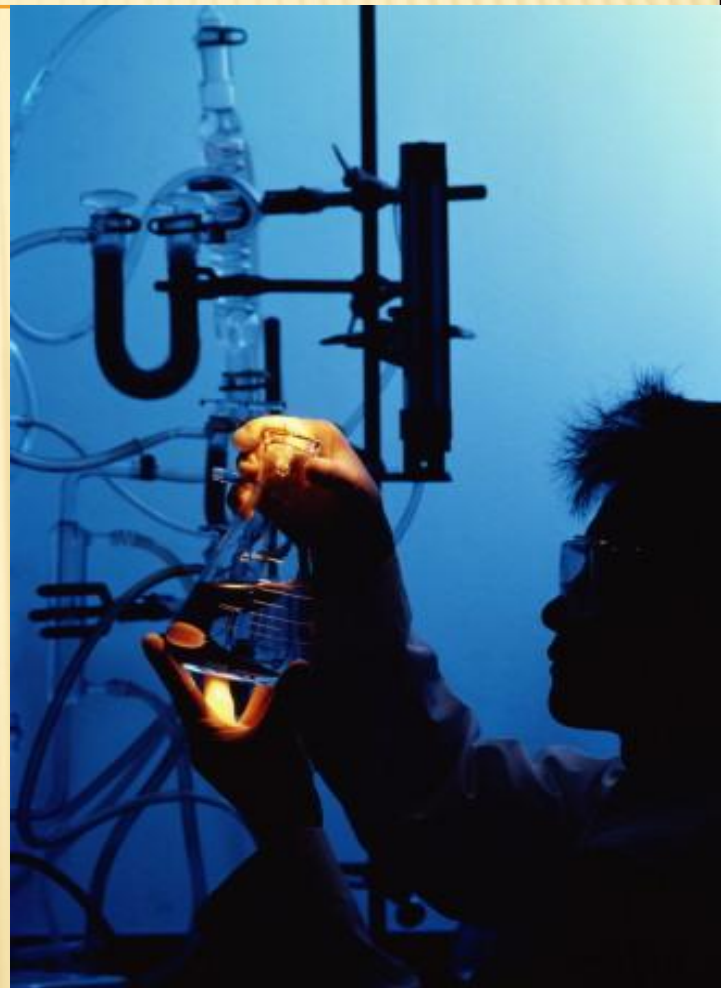
Бәрімізге белгілі марганцовка (**перманганат калия KMnO_4**) – жұмбақ заттардың бірі. Соған қарамастан оны кенінен қолданамыз

- ❑ Медицинада калий пермаганатынң ерітінділері қолданады.
- ❑ Адам уланғанда асқазанды тазарту үшін
- ❑ - 0,01- 0,1%- е ашық қызыл түсті
- ❑ ерітіндісін қолданады
- ❑ Күйікті өңдеу үшін - 2-5%- е (күлгін).

Ас содасы. NaHCO_3 (натрий гидрокарбанаты)

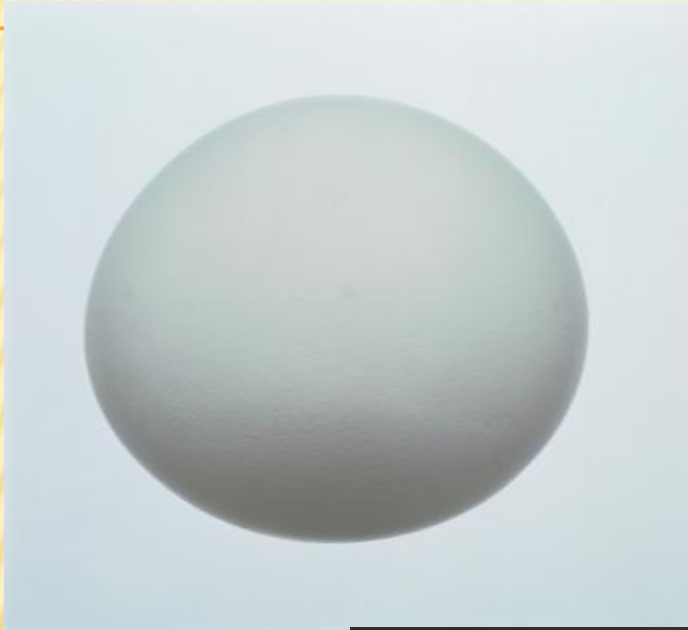
**Бұл затты таза күйінде алғаш рет
француз ғалымы Анри-Луи Дюамель де
Монсо (1700-1781). алды.**

Химиялық
элементтер адам
ағзасының барлық
жерлерінде
кездеседі

АҚУЫЗДАР

КОСМЕТИКАЛЫҚ ЗАТТАР

ҮЙДЕГІ ДӘРІХАНА

- ▣ *Сутегі пероксиді - антисептик.*
- ▣ *Мүсәпір спирті тыныс алу жүйесінде*
- ▣ *Аспирин, немесе ацетилсалицил қышқылы – дене қызуын төмендетеді.*
- ▣ *Жүрек ауруларың дәрілері валидол, корвалол, нитро глицерин.*

СИНТЕТИКАЛЫҚ ЖУҒЫШ ЗАТТАР

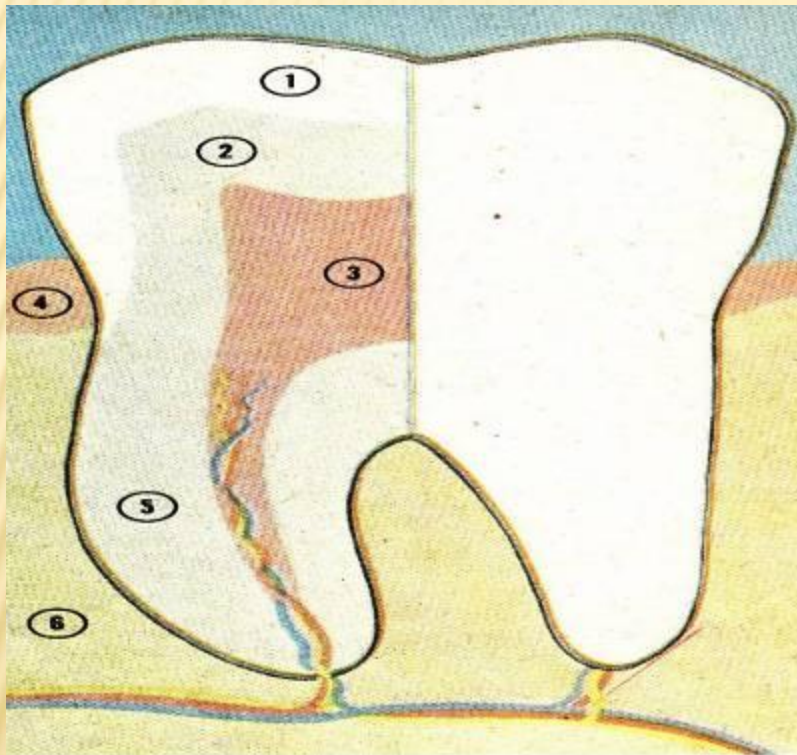

АУЫЛШАРУАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ ЗИЯНКЕСТЕРМЕН КҮРЕС

ТІСТІҢ ҚҰТІМІ

□ \

Вот из чего состоит зуб: эмаль (1),
дентин (2), пульпа (3), десна (4),
корень (5), кость челюсти (6).

ХИМИЯ ЖӘНЕ ТАМАҚ

ДЕЗОДОРАНТАР

І МБЗБ

І Тапсырма

Тапсырма
Бұл химиялық
элементті
миллионер
деп атайды

ΚΘΜΙΡΤΕΓΙ

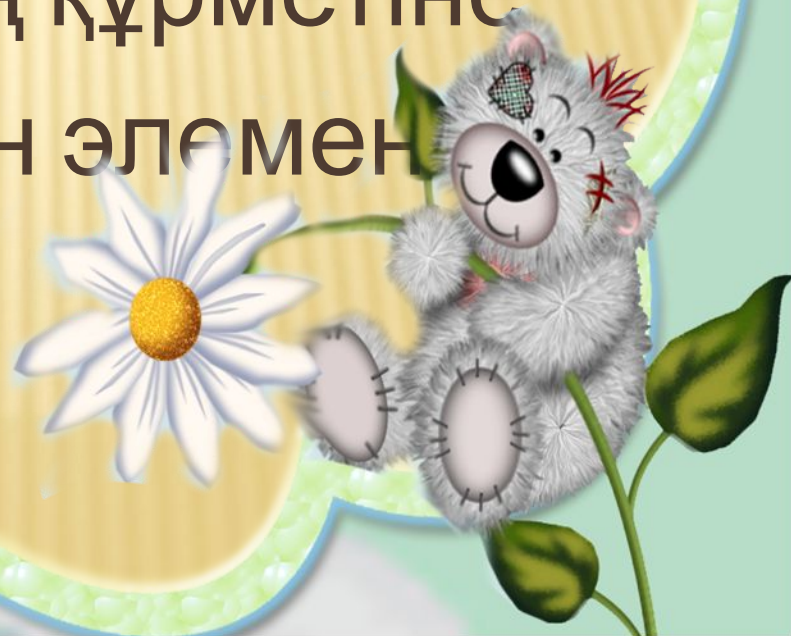
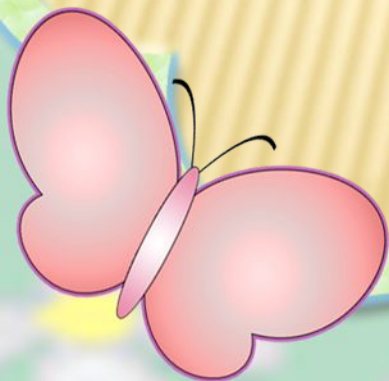

II КЕЗЕҢ

□
□
□

Скандинавия
аралының құрметіне
аталған әлемен

Магний

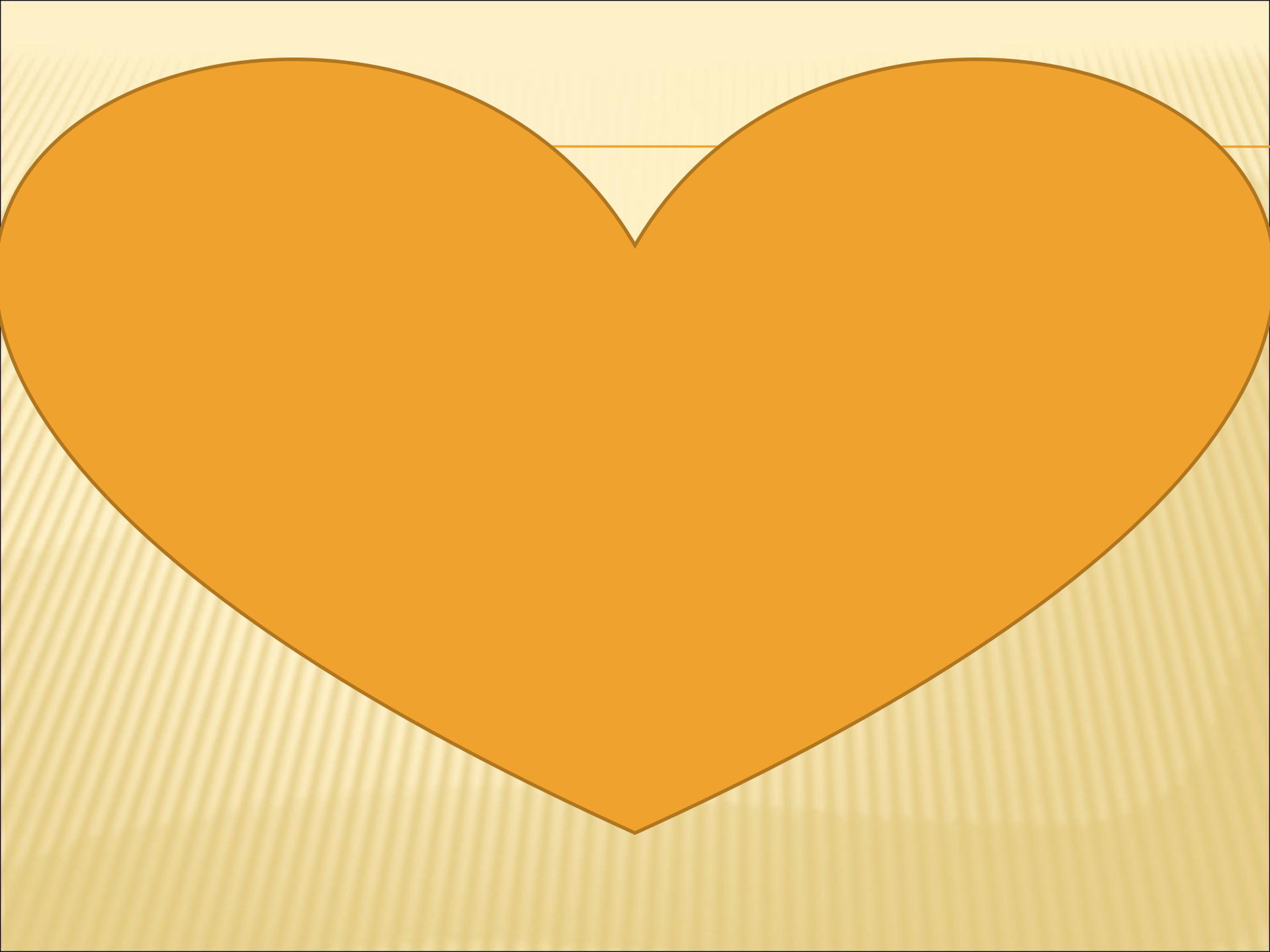
Терінің қышыма
ауруына қарсы май
жасалатын
ХИМИЯЛЫҚ ЗАТ

A large, stylized orange cloud shape with a dark orange outline, centered on the page. It has several rounded lobes and a small tail-like extension at the bottom right. A thin horizontal orange line is positioned above the cloud.

Күкірт

КӨРЕРМЕНДЕРМЕН ОЙЫН

Сүйекті
қаптайтын
элемент

МӘРЕЛІК ТУР

Александр Македонский Индияға сапары кезінде оның әскерлері іш ауруымен ауырған, ал офицерлер ауырмаған. Сусыны, тамағы бәрінің бірдей болған, ал ыдыстары қандай металдан жасалған.

A large, multi-pointed orange starburst graphic with a dark orange outline, centered on the page. The word "Kymic" is written in white inside the starburst.

Kymic

АҚТЫҚ ОЙЫН

Барлық организмдердің
тіршілігіне қажетті өте
маңызды биогенді
элемент

An orange cloud-like shape with a white outline, centered on the page.

Фосфор

Р- оль(оқушы)

А- удитория(сынып)

Ф- орма (хат)

ақырыбы

(ғалымға хат)

